

Lerarenbeurs en het aantal masteropgeleide leraren in het po

14 september 2016

Joost Schaacke

Inleiding

Aanleiding van deze notitie is de vraag waarom het masterpercentage niet harder stijgt ondanks dat het aantal toekenningen voor de lerarenbeurs jaarlijks op ongeveer 3000 ligt.

In het dashboard lerarenagenda staan cijfers over het aandeel masters in het po. Op de website zijn tot nu toe twee percentages gepubliceerd. Namelijk die van 2013 en 2014. Om te kijken naar de uitwerking van de lerarenbeurs op het aandeel masters kijk ik niet naar het masterpercentage maar naar de onderliggende gegevens; het aantal masteropgeleide leraren. Verder heeft DUO ook informatie over het aandeel masters over een langere periode en in deze notitie zal dan ook gekeken worden naar de periode 2010-2015¹.

In drie stappen probeer ik te achterhalen hoe het komt dat het aantal toekenningen van de lerarenbeurs geen direct zichtbare uitwerking heeft op het aantal masteropgeleide leraren in het PO.

1. Bepalen hoeveel toekenningen van de lerarenbeurs ook resulteren in een masterdiploma
2. De toename van het aantal masteropgeleide leraren in de periode 2010-2015
3. De uitwerking van de lerarenbeurs op het aantal masteropgeleide leraren

Aantal leraren in PO met een masterdiploma via de lerarenbeurs

Eerst heb ik een selectie gemaakt hoeveel leraren in PO vanaf tranche 1 t/m 8² een lerarenbeurs toegekend hebben gekregen voor een master in het hbo, een bachelor in wo of een master in wo³. In tabel 1 is te zien dat er vanaf tranche 1 13500 leraren in po zijn die een lerarenbeurs voor een van de drie categorieën (bachelor wo en master hbo of wo) toegekend hebben gekregen. In tranche 1 en 2 zijn wat leraren weg gevallen omdat de registratie nog niet helemaal op orde was.

Tabel 1: Aantal leraren met een lerarenbeurs voor bachelor wo en master hbo en wo

Tranche	Jaar	Leraren met een lerarenbeurs
1	2008	1143
2	2009	983
3	2009	1557
4	2010	2019
5	2011	2037
6	2012	1728
7	2013	2053
8	2014	1980
Totaal		13500

¹ In de bijlage staat een overzicht van de ontwikkeling van het masterpercentage van 2010 tot en met 2015. Het masterpercentage voor leraren geboren na 1968 is in 2010 20,9 procent en in 2015 23,5 procent.

² Over tranche 9 is er wel dat maar daar zijn nog geen diplomaresultaten van bekend en zijn dus buiten beschouwing gelaten. Vanaf tranche 8 is er een onderscheid tussen herhaalaanvragen en initiële aanvragen. Voor deze analyse zijn van tranche 8 alleen de initiële toekenningen meegenomen.

³ Dit zijn de categorieën die ook worden meegenomen in het berekenen van het masterpercentage.

Om het masterpercentage te berekenen maken we een selectie op basis van geboortjaar. Dit omdat in CRIHO alleen gegevens aanwezig zijn met betrekking tot diploma's die behaald zijn na 1991. De cijfers met betrekking tot het masterpercentage zijn gebaseerd op personen met geboortjaar 1969 en later⁴. Op die manier is gegarandeerd dat alle diplomagegevens bekend zijn van de persoon die meetelt.

In tabel 3 is dit onderscheid ook gemaakt en verder is gekeken hoeveel personen een diploma halen voor de opleiding waar ze een beurs voor hebben gekregen. Van de 13500 leraren zijn er 4177 leraren geboren voor of in 1968 en 9323 geboren na 1968. Van deze 9323 leraren hebben 5339 leraren een masterdiploma in hbo of een bachelor- en/of masterdiploma in wo. In de laatste twee tranches gaat het percentage met een diploma snel achteruit. Dit komt vooral omdat deze leraren of nog aan het studeren zijn of het diploma nog niet geregistreerd is in de bestanden.

Tabel 2: Aantal leraren in po naar diploma voor de opleiding waar ze een lerarenbeurs voor hebben gekregen gesplitst naar geboortjaar

leeftijdsklasse	Tranche	Jaar	Geen Diploma		Diploma		Totaal
			N	%	N	%	
Voor of in 1968 geboren	1	2008	74	15%	420	85%	494
	2	2009	99	26%	284	74%	383
	3	2009	202	30%	462	70%	664
	4	2010	237	33%	478	67%	715
	5	2011	271	43%	361	57%	632
	6	2012	206	47%	228	53%	434
	7	2013	296	64%	169	36%	465
	8	2014	381	98%	9	2%	390
Totaal			1766	42%	2411	58%	4177
Na 1968 geboren	1	2008	76	12%	573	88%	649
	2	2009	118	20%	482	80%	600
	3	2009	216	24%	677	76%	893
	4	2010	307	24%	997	76%	1304
	5	2011	432	31%	973	69%	1405
	6	2012	468	36%	826	64%	1294
	7	2013	845	53%	743	47%	1588
	8	2014	1522	96%	68	4%	1590
Totaal			3984	43%	5339	57%	9323

De conclusie uit de eerste paragraaf is dat er 5339 leraren in het PO een directe uitwerking kunnen hebben op het aantal masteropgeleide leraren.

De toename van het aantal masteropgeleide leraren in de periode 2010-2015

Om te zien wat de uitwerking is van deze personen kijken we eerst naar hoeveel leraren er vanaf 2010 bijgekomen zijn en hoeveel leraren er bijgekomen zijn met een masterdiploma. In tabel 3 is te zien dat er in 2010 13097 leraren in po waren met een master, in 2015 is dit gestegen naar 16597. Dit is een stijging van 3500 leraren met een master, oftewel een stijging van 27 procent binnen vijf jaar.

⁴ Om het masterpercentage voor alle leeftijden te berekenen maken we gebruik van een ophoogfactor die we berekenen op basis van een enquête van regioplan

Tabel 3: Ontwikkeling van aantal leraren en leraren met een master geboren na 1968

	2010	2015	Ontwikkeling 2010-2015	Ontwikkeling 2010-2015
	N	N	N	%
Aantal leraren in formatiebestand met een diploma in BRON HO	62634	70643	8009	13%
Aantal leraren met een masterdiploma	13097	16597	3500	27%

Uit de bovenstaande tabel blijkt dat er een stijging is van 3500 leraren met een masterdiploma. Dit wil echter niet zeggen dat er ten opzichte van 2010 ook echt maar 3500 nieuwe leraren met een masterdiploma zijn bijgekomen. Er zijn leraren met een masterdiploma in 2010 die in 2015 niet meer werkzaam zijn in PO. In tabel 4 is te zien hoeveel "nieuwe" masteropgeleide leraren er zijn in 2015 ten opzichte van 2010. Er zijn 2141 masteropgeleide leraren die niet meer als leraar in po werkzaam zijn op 1 oktober 2015. Daarnaast zijn er 5641 leraren die in 2010 nog geen master hadden en in 2015 wel. Dit kunnen leraren zijn die een master gehaald hebben tijdens het leraarschap maar ook nieuwe leraren die al een master gehaald hadden.

Tabel 4: Aantal masteropgeleide leraren in 2015 ten opzichte van 2010

	N
Nieuw masteropgeleide leraar	5641
Masteropgeleide leraar niet meer werkzaam in 2015	2141
Masteropgeleide leraar werkzaam in 2010 en 2015	10956

Conclusie van deze paragraaf is dat er in de periode 2010-2015 5641 leraren in het PO zijn bijgekomen die masteropgeleid zijn.

Het gevolg van deze leraren op het aantal masteropgeleide leraren

Het eerste wat opvalt is dat er 5339 leraren een master hebben gehaald met behulp van de lerarenbeurs en dat er sinds 2010 5641 masteropgeleide leraren bijgekomen zijn in het po. Dit zou betekenen dat vrijwel alle "nieuwe" masteropgeleide leraren op het conto van de lerarenbeurs te schrijven zijn. Er moet echter nog met één ding rekening gehouden worden:

- Een deel van de 5339 leraren heeft al voor 2010 een masterdiploma gehaald en zit niet in de categorie "nieuwe" leraren met een master maar is al onderdeel van de 13097 masteropgeleide leraren in 2010

In tabel 5 is te zien dat van de 5339 leraren er 1446 leraren voor 2010 een masterdiploma hebben gehaald. Dit betekent dat deze leraren onderdeel uitmaken van de 13097 leraren die in 2010 al een masterdiploma hadden. Er blijven nu 3893 leraren over die na 2010 een masterdiploma hebben gehaald en dus voor een deel verantwoordelijk kunnen zijn voor de stijging van het aantal leraren met een masterdiploma.

Tabel 5: Aantal leraren met een masterdiploma m.b.v. een lerarenbeurs behaald voor of na 2010

	N	%
Masterdiploma voor 2010	1446	27%
Masterdiploma in of na 2010	3893	73%
Totaal	5339	100%

Samenvatting

In tabel 6 is te zien dat er in de periode 2010-2015 in het PO ruim 5600 leraren een masterdiploma hebben gehaald. Dit kunnen nieuw ingestroomde leraren zijn, maar ook leraren die met behulp van een lerarenbeurs een master hebben behaald. Uit de tabel blijkt dat van deze nieuwe masteropgeleide leraren 69 procent een masterdiploma heeft gehaald die gefinancierd is door de lerarenbeurs, 31 procent heeft een master met succes afgerond zonder een beroep te doen op de lerarenbeurs; dit kunnen nieuwe leraren zijn die in het verleden een master hebben gehaald of leraren die een master hebben gehaald zonder een beroep te doen op een lerarenbeurs.

Tabel 6: Aandeel masteropgeleide leraren gefinancierd door de lerarenbeurs

	N	%
Masteropgeleide leraren mbv lerarenbeurs	3893	69%
Masteropgeleide leraren zonder lerarenbeurs	1748	31%
Nieuw masteropgeleide leraren in periode 2010-2015	5641	100%

Conclusie

Uit bovenstaande blijkt dat de lerarenbeurs wel degelijk een positieve uitwerking heeft op het aantal masteropgeleide leraren in het PO. Van alle leraren die in de afgelopen vijf jaar een masterdiploma hebben behaald, is 69 procent gefinancierd door een lerarenbeurs.

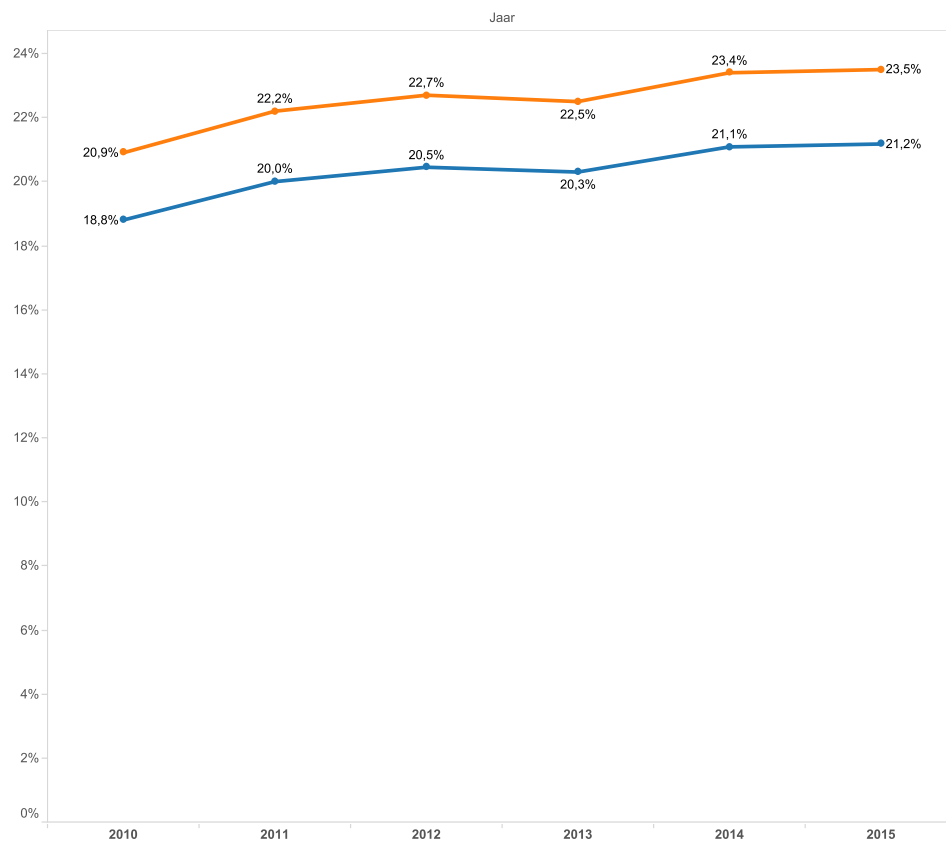
Als je over de periode 2010-2015 kijkt zie je dat het masterpercentage stijgt van 20,9 procent naar 23,5 procent. Dit is voor een groot deel te danken doordat leraren een master hebben kunnen doen dankzij de lerarenbeurs.

In de periode 2013-2015 stagneert echter het masterpercentage een beetje maar dit komt onder meer doordat een groot deel van de leraren die een lerarenbeurs hebben aangevraagd in de laatste tranches nog moeten afstuderen en dus nog niet meegenomen kunnen worden in de berekening van het masterpercentage.

Daarnaast stijgt het masterpercentage niet heel sterk omdat het aantal leraren in de periode 2013-2015 net zo sterk stijgt als het aantal leraren die masteropgeleid zijn. Een groot deel van deze "nieuwe leraren" zijn nog niet masteropgeleid en hierdoor stijgen de masterpercentages niet zo hard.

Bijlagen

Ontwikkeling masterpercentage 2010-2015

- Percentage masters van leraren PO gecorrigeerd naar alle leeftijdsgroepen met behulp van Regioplanenquete 2014
- Percentage masters van leraren PO met geboortjaar 1969 of later